

UHERSKÉ TELEGRAMY

Uherské podací formuláře na telegramy použité na území Slovenska po vzniku Československé republiky se vyskytují velmi vzácně a kompletní použité blankety jsou známy jen v několika ojedinělých případech. Častější je výskyt ústřížků a výstřížků z uherských telegramů údajně z pozůstatosti významných sběratelů a spoluautorů Monografie č. 1, Zdeňka Kvasničky a Eduarda Herouta.

1. Podací formuláře

a) Podací formuláře na telegramy pro komerční použití

Podací formuláře uherských telegramů pro komerční použití byly poštou vydávány jako ceniny a klientům poskytl byly podobnými za poplatek, jejich výše byla uvedena na formuláři telegramu formou výtiskového obrázku známky (šolka) s uvedením ceniny. Byla-li tato formou bezcenná i nějaká další služba spojená s podáním telegramu nmi autorem známá. Hodnota výtiskové známky (šolka) byla podle obecných dohodných materiálů 2F a 3F.

Podle způsobu doručení byly podací formuláře uherských telegramů rozděleny na telegramy obyčejné TÁVIRAT a telegramy speciální SORGÓS TÁVIRAT.

Podací formulář telegramu sloužil jako podklad pro podání telegramu a byly na něm uvedeny údaje spojené s touto poštovní službou, text telegramu, údaje o adresátech a odosílateli a dále byly na něm vyloženy výtiskové známky za poštovní poplatky.

Podací formulář uherského telegramu byl jednoduchý o rozměru 220x145 mm výtiskový na tenkém papíru bílé, naobalené nebo naobalené barvy podle oka tiska, který se uváděl na formuláři. Papír byl opatřen archovým vodotěsným s vyobrazením poštovní tržky, oznamovních a průměr 3MT. Podací formuláře uherských telegramů byly tiskny buď jako jednotlivé volné listy nebo jako blokky, ze kterých se vytvářely, tyto formuláře byly opatřeny perforací na levé

straně listu. Tisk byl číselný do tří cifer. Ve střední horní části byl uveden druh telegramu, uherský znak a obraz známky (šolka) s uvedením hodnoty, dále byly v horní části výtiskové známky pro údaje poskytnuté službou včetně výše poštovního. V centrální části formuláře byl uveden adresát a vlastní text telegramu, do níž řádek sloužil pro uvedení adresy odosílatele. Levá strana formuláře byla vyhrazena pro nálepku výtiskových známek a byl na ní uveden význam zkratky použitých v souvislosti s podáním telegramu. Zadní strana byla bez tisku. Jazykové provedení podacích formulářů uherských telegramů bylo pouze maďarské.

Podací formulář uherského služebního telegramu byl jednoduchý o rozměru zhruba 180x140 mm výtiskový na tenkém papíru naobalené barvy. Podací formuláře uherských služebních telegramů byly tiskny buď jako jednotlivé volné listy nebo jako blokky, ze kterých se vytvářely, tyto formuláře byly opatřeny perforací na levé straně listu. Tisk byl číselný do dvou cifer. Ve střední horní části byl uveden druh telegramu SZOLGÁLATI TÁVIRAT a uherský znak, dále byly v horní části výtiskové známky pro údaje poskytnuté službou včetně výše poštovního. V centrální části formuláře byl uveden vlastní text služebního sdělení. Zadní strana byla bez tisku. Jazykové provedení podacích formulářů uherských služebních telegramů bylo pouze maďarské.

b) Podací formuláře na telegramy pro služební použití

Podací formuláře uherských telegramů pro služební použití byly poštou vydávány jako nezaplatněné tiskopisy používané pro vnitřní služební potřebu pošty.

Tiskopis byl označen, na rozdíl od ceniny, číslem tiskopisu uvedeným v zápatí formuláře. Pod tímto číslem byl tiskopis evidován v příslušném soupisu tiskopisů vydaných uherskou poštou. Tento soupis tiskopisů se autorům prozatím nepodařilo dohledat na rozdíl od obdobného soupisu vydaného pro rakouskou část monarchie, který převzala vzniklá československá pošta a novelizovala v letech 1921 a 1931. Seznam tiskopisů čs. pošty z roku 1931, který vychází z původního rakouského soupisu je autorům k dispozici.

Podací formulář uherského služebního telegramu byl jednoduchý o rozměru zhruba 180x140 mm výtiskový na tenkém papíru naobalené barvy. Podací formuláře uherských služebních telegramů byly tiskny buď jako jednotlivé volné listy nebo jako blokky, ze kterých se vytvářely, tyto formuláře byly opatřeny perforací na levé straně listu. Tisk byl číselný do dvou cifer. Ve střední horní části byl uveden druh telegramu SZOLGÁLATI TÁVIRAT a uherský znak, dále byly v horní části výtiskové známky pro údaje poskytnuté službou včetně výše poštovního. V centrální části formuláře byl uveden vlastní text služebního sdělení. Zadní strana byla bez tisku. Jazykové provedení podacích formulářů uherských služebních telegramů bylo pouze maďarské.

Podací formulář uherského služebního telegramu nouzově použitý pro podání komerčního telegramu, tiskopis 762 a ústřížek z tiskopisu 783 s perforací na levé straně listu použitý komerčně na poště Michalovce (Nagyimihály) 3. 11. 1918.

Nepoužitý podací formulář uherského telegramu, tisk 1918

